

Στο προηγούμενο άρθρο, στο οποίο παραθέσαμε τρία πρόσφατα συμβάντα με κεντρικά πρόσωπα μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος, θέσαμε ως κατακλείδα το ερώτημα, αν η διοικούσα Εκκλησία είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των καιρών. Την απάντηση θα διευκολύνει ιστορική αναδρομή σε αξιοσημείωτα συμβάντα από την παλιγγενεσία ως το πρόσφατο παρελθόν.

Αρχές του 1833 ο γραμματέας της Επικρατείας (υπουργός των Εσωτερικών) Ρίζος Νερουλός και ο λόγιος (τονίζεται κατά κόρον αυτό) κληρικός Θεόκλητος Φαρμακίδης, οπαδοί του Κοραή και θερμότεροι θιασώτες του δυτικού “διαφωτισμού” υπέβαλαν στον Μάουρερ, έναν από την τριάδα (τρόικα στη νεοελληνική) των αντιβασιλέων και αρμόδιο επί των εκκλησιαστικών θεμάτων εισήγηση για την ανακήρυξη της Εκκλησίας του νεοσύστατου ελληνικού κράτους ως αυτοκέφαλης. Αν όντως αυτή είναι η ιστορική αλήθεια και οι δύο προαναφερθέντες δεν δέχθηκαν προηγουμένως την πίεση του Μάουρερ, ώστε να ενεργήσουν όπως ενήργησαν, το γεγονός μαρτυρεί την ενδημούσα στη χώρα μας προδιάθεση για ξεπούλημα Εκκλησίας και πατρίδας από εκείνους που έχουν “φωτιστεί” από τα “φώτα” της Εσπερίας. Ο Μάουρερ άδραξε την ευκαιρία και συνέστησε επιτροπή, στην οποία μετείχαν και δύο επίσκοποι αλλά πρωταγωνίστησε ο Φαρμακίδης. Η επιτροπή εργάστηκε πυρετωδώς, με συνοπτικές διαδικασίες και σε σύντομο χρονικό διάστημα υπέβαλε σχέδιο κανονισμού διοίκησης της υπό ίδρυση αυτοκέφαλης Εκκλησίας. Ο κανονισμός εγκρίθηκε τάχιστα και στις 23 Ιουλίου 1833 δημοσιεύθηκε στο Ναύπλιο η «διακήρυξις περί της Ανεξαρτησίας της Ελληνικής Εκκλησίας». Ουδεμία επαφή με το Οικουμενικό Πατριαρχείο είχε προηγηθεί. Η ενέργεια αυτή σαφώς αποκλίνουσα από το κανονικό δίκαιο συνιστούσε σχίσμα, το οποίο διήρκεσε ως το 1850.

Επί της ουσίας: Οι επίσκοποι της ελεύθερης Ελλάδας, ολιγογράμματοι ασφαλώς, σύρθηκαν πίσω από τον λόγιο Φαρμακίδη, τον εκφραστή του δυτικού πνεύματος και συνήργησαν στην κίνηση ακραίας περιφρόνησης της Μητέρας Εκκλησίας. Ολιγογράμματος ήταν και ο άγιος Σπυρίδων, πλην όμως στην Α΄ οικουμενική Σύνοδο δεν παρέλυσε μπροστά στον λόγιο αιρεσιάρχη Άρειο! Στη συνέχεια, όταν η αρχή όρισε τον Φαρμακίδη γραμματέα της ιεράς Συνόδου της αυτοκέφαλης Εκκλησίας, αποδέχθηκαν τα μέλη αυτής να πορευθούν κατά τις υποδείξεις του, δηλαδή της Πολιτείας, ως εκπρόσωποι νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου! Έτσι δεν αντέδρασαν ούτε και όταν η φράγκικη εξουσία διέλυσε 412 από τα 450 μοναστήρια, προπύργια του απελευθερωτικού αγώνα κατά Μακρυγιάννη. Ο Φαρμακίδης ανταμείφθηκε από την Πολιτεία για τις υπηρεσίες του και εκλέχθηκε καθηγητής στο πανεπιστήμιο των Αθηνών.

Η Ιεραρχία πορεύθηκε με προϊούσα την σύμπλευση προς την Πολιτεία. Η επιχείρηση εκδυτικισμού του λαού σε συνεργία των ξένων “προστατών” μας και των εντολοδόχων τους εξυφάνθη υπό τα απαθή βλέμματα της Ιεραρχίας, η οποία όφειλε να αναλάβει την πρωτοβουλία για την κήρυξη παλαικής αντίστασης κατά της υποτέλειας σε νέο κατακτητή, ύπουλο και πιό επικίνδυνο από τον Τούρκο. Αντ’ αυτής ανέλαβαν το βάρος του αγώνα κάποιοι απλοί άνθρωποι του λαού όπως ο ολιγογράμματος μοναχός Παπουλάκος (1770-1861) και ο Κοσμάς Φλαμιάτος (1786-1852). Παραθέτουμε άκρως επίκαιρο απόσπασμα από ομιλία του πρώτου, ο οποίος επί έτη περιόδευε στην Πελοπόννησο ως

ιεροκήρυκας: “Είναι ντροπή μας ένα γένος που με το αίμα του πύργωσε τη λευτεριά του, που περπάτησε τη δύσκολη ανηφοριά, να παραδεχτή πως δεν μπορεί να περπατήσει στον ίδιο δρόμο άμα ειρήνεψε κι ότι δεν ξέρουμε εμείς να συγυρίσουμε το σπίτι, που με το αίμα μας λευτερώσαμε, αλλά ξέρουν να το συγυρίσουν εκείνοι που δεν πολέμησαν, εκείνοι που πάνε να μας αποκόψουνε από τον Χριστό και πασχίζουν να μας ρίξουν στη σκλαβιά άλλων αφεντικών, που ’ναι πιό δαιμονισμένοι από τους Τούρκους”.

Ο Παπουλάκος κατέστη επικίνδυνος τόσο για την Πολιτεία, όσο και για την Ιεραρχία (αχ, πόσο επώδυνο είναι να σου υπενθυμίζει το χρέος κάποιος “τιποτένιος”). Η πρώτη έστειλε το 1852 τον Γενναίο Κολοκοτρώνη (αχ, όνομα χωρίς πράμα), γιού του γέρου του Μωρηά να συλλάβει τον Παπουλάκο με την κατηγορία της “καλογερικής συνωμοσίας”! Διψασμένος όμως ο λαός της Αθήνας έσπευσε να τον αντικρύσει όταν το πλοίο, που μετέφερε τον επικίνδυνο “αντικαθεστωτικό” έφθασε στον Πειραιά, γι’ αυτό και η εξουσία έσπευσε να τον εγκλείσει στις φυλακές του Ρίου. Παραπέμφθηκε στο κακούργοδικείο των Αθηνών με την κατηγορία της “στάσεως κατά του καθεστώτος”! Εξ αιτίας των αντιδράσεων ανεβλήθη η δίκη και τελικά έτος αργότερα, λόγω της γενικής κατακραυγής του αγνού λαού, δόθηκε χάρη σε όλους τους κατηγορούμενους. Ο Παπουλάκος όμως παραπέμφθηκε, για τον περαιτέρω πειθαρχικό του έλεγχο, στην Ιερά Σύνοδο, η οποία αποφάσισε να εγκλεισθεί σε μόνιμο περιορισμό του στην Μονή Παναχράντου στην Άνδρο, όπου η φήμη του έλκυε για πολύ καιρό κόσμο καθημερινά και ιδιαίτερα τις εορτάσιμες ημέρες. Κοιμήθηκε οσιακά το βράδυ της 18 προς 19 Ιανουαρίου 1861.

Ο Φλαμιάτος είχε υψηλή μόρφωση, αγωνίστηκε για την ανεξαρτησία των Ιονίων νήσων από τους Άγγλους και εξορίστηκε γι’ αυτό από τους τελευταίους. Ερχόμενος στην ελεύθερη Ελλάδα αγωνίστηκε για την απαλλαγή της χώρας από την επήρεια του αγγλικού κόμματος. Κήρυξε την Ορθοδοξία που εβάλλετο εκείνα τα χρόνια από τη Βαυαροκρατία, κατέκρινε τις αντιεκκλησιαστικές πράξεις της Πολιτείας γι’ αυτό και φυλακίστηκε (1852) στο Ρίο. Εκάρη μοναχός στη φυλακή και λίγες μέρες μετά πέθανε.

Η Ιεραρχία συνέχιζε να πορεύεται δέσμια της Πολιτείας! Κατά τον εθνικό διχασμό (1916-1918) οι ιεράρχες εκδήλωσαν αισθήματα φιλοβασιλικά (οι πλειστοί) ή φιλοβενιζελικά αντί να επέμβουν, ώστε να διασώσουν την ενότητα του λαού, ο οποίος εσύρετο ως πρόβατα προς σφαγήν για τα συμφέροντα των μεγάλων δυνάμεων. Αποτελέσματα: Η ανεπανάληπτη τραγωδία της Μικρασίας και το παλαιοημερολογικό ζήτημα, δημιούργημα του κομματικού πατριάρχη Μελετίου.

Ήρθε ο Β΄ παγκόσμιος πόλεμος και η κατοχή. Δύο αρχιεπίσκοποι, οι Χρύσανθος και Δαμασκηνός, έδειξαν το μεγαλείο του κλήρου, όταν αυτός αίρεται στο ύψος των περιστάσεων. Ο Χρύσανθος υπήρξε ο πρώτος αντιστασιακός, καθώς αρνήθηκε να ορκίσει την κυβέρνηση, που όρισαν οι κατακτητές. Ο άλλος όρθωσε το ανάστημά του, όταν οι Γερμανοί γνωστοποίησαν την πρόθεσή τους να επιστρατεύσουν Έλληνες για εργασία στη Γερμανία. Αρκετοί ήσαν όμως οι μητροπολίτες που εγκατέλειψαν τις έδρες τους. Όλοι έπρεπε, με βάση τους κανόνες της Εκκλησίας, να καθαιρεθούν! Μετά το τέλος του πολέμου και την έναρξη του εμφυλίου η Ιεραρχία, για να φανεί αρεστή στους κρατούντες, καθάισε μόνο δύο: Τους μητροπολίτες που είχαν βγει στο βουνό με τον ΕΛΑΣ. Πώς άραγε βλέπει η σημερινή Ιεραρχία τον ανδριάντα του καθηρημένου μητροπολίτη Ιωακείμ στην κεντρική

πλατεία της Κοζάνης; (Το ότι αργότερα ανεκλήθη η απόφαση της καθαιρέσεως δεν διόρθωσε και πολύ την αρχική μονομερή απόφαση).

Ήρθε κάποτε και η ξενοκίνητη, όπως σχεδόν όλοι πλέον παραδεχόμαστε, χούντα των συνταγματαρχών (σαν να μην υπήρξε τίποτε άλλο ξενοκίνητο στη χώρα μας ούτε και σήμερα υφίσταται!). Έδειξε η χούντα ευθύς τις προθέσεις της να προβεί και στη “κάθαρση” του εκκλησιαστικού χώρου. Ελάχιστες οι φωνές διαμαρτυρίας που ακούστηκαν εκ μέρους της Ιεραρχίας για την αφαίρεση του πολυτιμότερου δώρου του Θεού στον άνθρωπο: Της ελευθερίας. Πολλοί ιεράρχες συμπορεύθηκαν με τους επίορκους αξιωματικούς και άλλοι εσιώπησαν δίκην ιχθύος! Και ανεκλήθη μεν η χούντα, όταν οι πάτρωνές της εκτίμησαν ότι έφερε σε πέρας το έργο που της είχαν αναθέσει, οι εχθροί όμως της Εκκλησίας, εμφορούμενοι τόσο από το παραδοσιακό αντιεκκλησιαστικό μένος των αντιχριστιανικών ιδεολογιών, όσο και από το νέο της παγκοσμιοποίησης βρήκαν πρώτης τάξεως ευκαιρία να στραφούν κατά της Εκκλησίας μη κάνοντας διάκριση (και γιατί να κάνουν;) μεταξύ προσώπων και θεσμού, ο οποίος για όλους αυτούς είναι ενδοκοσμικός, γι’ αυτό και τον θέλουν στην υπηρεσία των εκάστοτε κρατούντων.

Η Ιεραρχία έδειξε, και αυτό είναι το θλιβερότερο, να αντιδρά μόνο μπροστά στον κίνδυνο απώλειας της εκκλησιαστικής περιουσίας, την οποία κάποτε θα χάσει. Μήπως είναι καιρός να σκύψει επάνω από τα πλείστα όσα προβλήματα που σωρεύτηκαν μετά τη μεταπολίτευση; Μήπως πρέπει να αποστασιοποιηθεί από την νόμο κρατούσα Πολιτεία και να μην εκδηλώνει ανησυχία ή φόβο για τυχόν χωρισμό, που και αυτός μάλλον θα έρθει; Ας αναθέσει σε επιτροπή να ερευνήσει και γνωστοποιήσει στον λαό την περιουσία που η Εκκλησία προσέφερε στην Πολιτεία και πώς αυτή αξιοποιήθηκε ως τώρα. Ας καταγγείλει το άκρως αντιπνευματικό σύστημα της κοινωνικής αδικίας, με τους θιασώτες του οποίου συμπορεύτηκε για αρκετές δεκαετίες δίνοντας στον λαό την ψευδή εντύπωση ότι τα “ιδανικά” του συμπίπτουν εν πολλοίς με τους λόγους του Ευαγγελίου, το οποίο καταδικάζει τον πλούτο, όσο κανένα άλλο κείμενο στην επιφάνεια του πλανήτη. Και να είναι βέβαιοι οι σεβαστοί πατέρες ότι ο λαός δεν θα τους γυρίσει την πλάτη, όπως το κάνει σήμερα απληροφόρητος και επηρεασμένος από την καθημερινή προπαγάνδα κατά της πίστεως.

Τα αίτια τα γνωρίζουμε. Τόλμη απαιτείται. Τόλμη για αυτοκριτική αρχικά και χάραξη νέας πορείας, ευαγγελικής πλέον, κατά των εχθρών της πίστεως και των λαών.

“ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ”

<http://www.antibaro.gr/node/2487>